

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:
«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته

است که در سال در دانشکده

دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم/جناب آقای دکتر ، مشاوره
سرکار خانم/جناب آقای دکتر و مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر

از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب ^{آرمان} ~~شیراز حسین~~ ^{آرمان} دانشجوی رشته روانشناسی مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: شیراز حسین آرمان

تاریخ و امضا: ۱۹/۷/۱۰

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجوین، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجوی مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب و یا نرم افزار و یا آثار ویژه حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده‌ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه‌های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته‌ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

اینجانب شهریار حبیب‌زاده گرجان دانشجوی رشته روانشناسی ورودی سال ۱۳۸۵ مقطع کارشناسی ارشد متعهد می‌شوم کلیه نکات مندرج در آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه/ رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم.

امضاء:

تاریخ: ۸۹،۷،۱۰

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته روانشناسی عمومی

مقایسه ویژگی‌های شخصیتی، کیفیت زندگی و حرمت خود زنان ویژه و عادی

شهریار حبیب‌زاده

استاد راهنما:

دکتر سید کاظم رسول‌زاده طباطبایی

استاد مشاور:

دکتر رسول روشن

تابستان ۱۳۸۹

تقدیم به

پدرم

تشکر و قدردانی:

برخود لازم می‌دانم از زحمات فراوان استاد بزرگوار جناب آقای دکتر سیدکاظم رسول زاده طباطبایی که همواره با صبر و گشاده‌رویی راهنما و مشوق اینجانب در انجام این پژوهش بوده‌اند، صمیمانه تشکر و قدردانی کنم.

همچنین از زحمات استاد بزرگوار جناب آقای دکتر رسول روشن که زحمت مشاوره این پایان‌نامه را بر عهده داشتند بسیار سپاسگزارم.

چکیده

انحرافات اجتماعی در زنان از جمله آسیب‌های اجتماعی است که سلامت و امنیت روانی و اجتماعی جامعه را تهدید می‌کند و همواره روانشناسان و جامعه‌شناسان را درگیر بررسی علل آن نموده است. از این رو، پژوهش حاضر به مقایسه ویژگی‌های شخصیتی، کیفیت زندگی و حرمت خود زنان ویژه (روسپی) با زنان عادی پرداخته است. در این پژوهش که از نوع علی-مقایسه‌ای است، تعداد ۶۰ زن ویژه و ۵۷ زن عادی مراجعه‌کننده به کلینیک زنان، به صورت دردسترس، نمونه پژوهش حاضر را تشکیل می‌دهند. تمامی زنان پرسشنامه اطلاعات جمعیت‌شناختی، پرسشنامه شخصیتی نئو، پرسشنامه کیفیت زندگی (فرم کوتاه‌شده ۳۶ سوالی) و پرسشنامه حرمت خود کوپر اسمیت را تکمیل نمودند.

نتایج نشان داد، زنان ویژه در عامل باوجدان‌بودن، پایین‌تر از زنان عادی هستند؛ ولی این زنان روان‌آزرده‌گرایی بالاتری دارند. همچنین، کیفیت زندگی (سلامت روانی و سلامت جسمانی) زنان ویژه، پایین‌تر از کیفیت زندگی زنان عادی است. بعلاوه، زنان ویژه در مقایسه با زنان عادی از حرمت خود پایین‌تری برخوردارند. با توجه به این که روان‌آزرده‌گرایی با صفات پرخاشگری، تکانشگری، آسیب‌پذیری و کنترل ضعیف امیال فردی همبسته است، چنین صفاتی فرد را به سوی انجام رفتارهای مغایر با قانون و خطا سوق می‌دهد. از سویی دیگر، در عامل باوجدان‌بودن، به نظر می‌رسد پایین بودن حس شایستگی، وظیفه‌شناسی، نظم و انعطاف‌پذیری در دسته‌ای زنان، احتمالاً آنان را مستعد رفتارهای روسپیگری می‌نماید. همچنین، زنان ویژه احتمالاً به دلیل تجارب هیجانی و اجتماعی منفی، سلامت روانی و جسمانی پایین‌تری دارند که باعث پایین بودن کیفیت زندگی‌شان می‌شود. بعلاوه در زمینه حرمت خود، به نظر می‌رسد، زنان ویژه در مقایسه با زنان عادی، درجه ارزشمندی کمتری برای خود قائل هستند و یا احتمالاً خود را کمتر دوست دارند؛ به همین دلیل، زنان ویژه، به دنبال کسب این ارزشمندی از منابع بیرونی و دیگران می‌روند.

کلیدواژه‌ها: زنان ویژه (روسپی)، ویژگی‌های شخصیتی، کیفیت زندگی، حرمت خود

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
..... ۵	فهرست جدولها
..... ز	فهرست نمودارها

فصل اول: مقدمه و کلیات پژوهش

..... ۲	۱-۱- مقدمه
..... ۴	۱-۲- بیان مساله
..... ۱۲	۱-۳- ضرورت پژوهش
..... ۱۳	۱-۴- هدفهای پژوهش
..... ۱۴	۱-۵- فرضیههای پژوهش
..... ۱۴	۱-۶- تعریف نظری و عملیاتی متغیرهای پژوهش
..... ۱۴	۱-۶-۱- زن ویژه
..... ۱۵	۱-۷-۲- شخصیت
..... ۱۵	۱-۶-۳- کیفیت زندگی
..... ۱۵	۱-۶-۴- حرمت خود
..... ۱۶	۱-۷- خلاصه فصل

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

..... ۱۸	۱-۲- روسپیگری
..... ۱۸	۱-۱-۲- مقدمه

۱۹ ۲-۱-۲- آسیب‌های اجتماعی
۲۱ ۳-۱-۲- تعریف روسپیگری
۲۲ ۴-۱-۲- طبقه‌بندی روسپیگری
۲۳ ۵-۱-۲- علل زیستی، اجتماعی، روانشناختی روسپیگری
۲۷ ۲-۲- شخصیت
۲۷ ۱-۲-۲- مقدمه
۲۸ ۲-۲-۲- تعریف شخصیت
۲۹ ۳-۲-۲- رویکردهای بررسی شخصیت
۳۲ ۴-۲-۲- رویکرد پنج‌عاملی شخصیت
۳۶ ۳-۲- کیفیت زندگی
۳۶ ۱-۳-۲- مقدمه
۳۷ ۲-۳-۲- تعریف کیفیت زندگی
۳۸ ۳-۳-۲- ابعاد کیفیت زندگی
۳۹ ۴-۳-۲- کیفیت زندگی زنان در ایران
۴۰ ۴-۲- حرمت خود
۴۰ ۱-۴-۲- مقدمه
۴۱ ۲-۴-۲- تعریف حرمت خود
۴۳ ۳-۴-۲- ریشه‌های حرمت خود
۴۵ ۴-۴-۲- حرمت خود و ساخت ارزشی
۴۶ ۵-۲- پژوهش‌های جدید در رابطه با شخصیت، کیفیت زندگی، حرمت خود و روسپیگری

فصل سوم: فرایند روش شناختی و طرح پژوهش

- ۱-۳- روش پژوهش ۵۶
- ۲-۳- جامعه آماری ۵۶
- ۳-۳- نمونه و روش نمونه گیری ۵۶
- ۴-۳- ابزار پژوهش ۵۷
- ۱-۴-۳- پرسشنامه شخصیتی نئو ۵۷
- ۲-۴-۳- پرسشنامه کیفیت زندگی ۵۸
- ۳-۴-۳- پرسشنامه حرمت خود ۵۹
- ۴-۴-۳- فرم اطلاعات جمعیت شناختی ۶۰
- ۵-۳- روش جمع آوری داده ها ۶۰
- ۶-۳- روش تجزیه و تحلیل داده ها ۶۱
- ۷-۳- خلاصه فصل ۶۱

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها

- ۱-۴- اطلاعات جمعیت شناختی ۶۳
- ۱-۱-۴- سن ۶۳
- ۲-۱-۴- تحصیلات ۶۴
- ۳-۱-۴- وضعیت تاهل ۶۵
- ۴-۱-۴- وضعیت شغلی ۶۵
- ۵-۱-۴- سابقه بیماری ۶۶
- ۶-۱-۴- سابقه اعتیاد ۶۷
- ۷-۱-۴- سابقه جرم ۶۷

۶۸ ۸-۱-۴ سابقه آزار در کودکی
۶۸ ۹-۱-۴ سابقه همجنس‌گرایی
۶۹ ۲-۴ توصیف داده‌ها
۶۹ ۱-۲-۴ پرسشنامه شخصیتی نئو
۷۱ ۲-۲-۴ پرسشنامه کیفیت زندگی
۷۴ ۳-۲-۴ پرسشنامه حرمت خود
۷۵ ۳-۴ تجزیه و تحلیل داده‌ها در راستای فرضیه‌های پژوهش
۷۵ ۱-۳-۴ بررسی فرضیه اول پژوهش
۷۶ ۲-۳-۴ بررسی فرضیه دوم پژوهش
۷۷ ۳-۳-۴ بررسی فرضیه سوم پژوهش
۷۸ ۴-۳-۴ بررسی فرضیه چهارم پژوهش
۷۸ ۴-۴ یافته‌های جانبی
۷۹ ۵-۴ خلاصه فصل

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

۸۱ ۱-۵ بحث در چارچوب یافته‌ها
۸۶ ۲-۵ نتیجه‌گیری و بحث کلی
۸۸ ۳-۵ محدودیت‌های پژوهش
۸۹ ۴-۵ پیشنهادهای پژوهش
۹۰ ۵-۵ خلاصه فصل
۹۲ الف- منابع فارسی
۹۷ ب- منابع انگلیسی

فهرست جدولها

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱- توزیع فراوانی و درصد افراد گروه نمونه برحسب سن	۶۳
جدول ۴-۲- توزیع فراوانی و درصد افراد گروه نمونه برحسب سطح تحصیلات	۶۴
جدول ۴-۳- توزیع فراوانی و درصد افراد گروه نمونه برحسب وضعیت تأهل	۶۵
جدول ۴-۴- توزیع فراوانی و درصد افراد گروه نمونه برحسب نوع شغل	۶۶
جدول ۴-۵- توزیع فراوانی و درصد افراد گروه نمونه برحسب سابقه بیماری جسمی یا روانی	۶۶
جدول ۴-۶- توزیع فراوانی و درصد زنان ویژه برحسب سابقه اعتیاد	۶۷
جدول ۴-۷- توزیع فراوانی و درصد زنان ویژه برحسب سابقه جرم	۶۷
جدول ۴-۸- توزیع فراوانی و درصد زنان ویژه برحسب سابقه آزار در کودکی	۶۸
جدول ۴-۹- توزیع فراوانی و درصد زنان ویژه برحسب سابقه همجنس‌گرایی	۶۹
جدول ۴-۱۰- شاخص‌های آماری خرده مقیاس‌های پرسشنامه شخصیتی نئو در گروه نمونه	۷۰
جدول ۴-۱۱- شاخص‌های آماری خرده مقیاس‌های پرسشنامه کیفیت زندگی در گروه نمونه	۷۲
جدول ۴-۱۲- شاخص‌های آماری مقیاس حرمت خود در گروه نمونه	۷۴
جدول ۴-۱۳- آزمون T مستقل برای مقایسه زنان ویژه و عادی در ویژگی روان‌آزرده‌گرایی	۷۵

جدول ۴-۱۴- آزمون T مستقل برای مقایسه زنان ویژه و عادی در ویژگی باوجدان بودن.. ۷۶

جدول ۴-۱۵- آزمون T مستقل برای مقایسه زنان ویژه و عادی در کیفیت زندگی ۷۷

جدول ۴-۱۶- آزمون T مستقل برای مقایسه زنان ویژه و عادی در حرمت خود..... ۷۸

جدول ۴-۱۷- آزمون T مستقل برای مقایسه رانندگان متخلف و غیرمتخلف در

ویژگی‌های شخصیتی..... ۷۹

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

نمودار ۴-۱- نمودار ستونی میانگین خرده مقیاس‌های پرسشنامه شخصیتی نئو در دو گروه

زنان ویژه و عادی.....۷۰

نمودار ۴-۲- نمودار ستونی میانگین خرده مقیاس‌های کیفیت زندگی در دو گروه زنان

ویژه و عادی.....۷۳

نمودار ۴-۳- نمودار ستونی میانگین حرمت در دو گروه زنان ویژه و عادی.....۷۴

فصل اول

مقدمه و کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه

انحرافات اجتماعی و به ویژه انحرافات زنان، سلامت و امنیت روانی و اجتماعی و حتی سیاسی و اقتصادی جامعه را تهدید می‌کند؛ از این رو، جامعه برای بقا و پایداری خود باید مکانیزم‌های مناسبی جهت تأمین سلامت و امنیت روانی جامعه فراهم سازد.

یکی از عوامل مؤثر در ایجاد امنیت و تأمین سلامت جامعه، بحث کاهش آسیب‌های اجتماعی است. به همین خاطر، آسیب‌های اجتماعی، یکی از بحث‌برانگیزترین مسائل در حیطه فعالیت‌های سازمان‌های برنامه‌ریز کشوری است تا جامعه تبدیل به بستری برای رشد و پیشرفت افراد شود. بحث آسیب‌های اجتماعی بحثی جامع و شامل موارد بسیاری است که بحث فحشاء یکی از موارد آن به‌شمار می‌رود (کامرانی فکور، ۱۳۸۱). از این رو، فحشاء منعکس‌کننده شرایط زندگی اجتماعی در هر جامعه‌ای، در برهه تاریخی آن جامعه محسوب می‌شود. به همین دلیل، پیشگیری از فحشاء و کاهش آسیب‌های ناشی از آن، یکی از خط‌مشی‌های اصلی هر جامعه‌ای به‌شمار می‌رود. هرچند که گاهی در غرب نگاهی دوسوگرایانه به فحشاء داشته‌اند (بولوگ^۱ و بولوگ^۲، ۱۹۹۶؛ به نقل از کامرانی فکور، ۱۳۸۱)، اما در مجموع بیشتر رهبران سیاسی و مذهبی این رفتار را قبیح دانسته و آن را به شدت طرد کرده‌اند. اما آنچه در رواج فحشاء و به طور کلی

^۱. Bullough, B.

^۲. Bullough, V. L.

آسیب‌های اجتماعی اهمیت دارد، مطمئناً صنعتی شدن کشورها، پیچیده‌تر شدن روابط اجتماعی و نقش‌های افراد، سست شدن پیوندهای خانوادگی، مشکلات اقتصادی و اختلاف طبقاتی، مهاجرت، حاشیه‌نشینی و مشکلات شغلیابی است. شاید به همین دلیل، در دهه‌های اخیر جمع‌کثیری از روان‌شناسان، جامعه‌شناسان، مددکاران اجتماعی و حتی پزشکان و روان‌پزشکان توجهی خاص به این پدیده اجتماعی مبذول داشته‌اند.

در جامعه ایران، به دلیل بافت مذهبی و خاص آن، فحشاء هیچ‌گاه علنی و قانونی نبوده است؛ جز در دوره‌هایی محدود. اما پس از انقلاب اسلامی، فحشاء به صورت کاملاً غیرقانونی درآمد و جزء تخلفات کیفری قرار گرفت. اما، با همه تلاش‌های نیروی انتظامی و سازمان‌های ذیربط، متأسفانه فحشاء به صورت غیرعلنی و پنهان رواج بسیار پیدا کرده است. همچنین نتایج پژوهشی در سازمان بهزیستی کشور نشان می‌دهد ۵۰٪ زنان ارجاع شده به مراکز بازپروری زنان و دختران آسیب‌دیده اجتماعی، جزء گروه‌های سنی ۱۵-۱۹ ساله و ۲۴٪ جزء گروه ۲۰-۲۴ ساله‌ها هستند که حاکی از کاهش سن افراد درگیر در آسیب‌های اجتماعی است (موسوی، ۱۳۷۸). این کاهش در میانگین سنی، نشان از این دارد که دختران نوجوانان و جوانان در ابتدای بحران هویت و یا در ابتدای یافتن روابط صمیمی، به دلیل بحران‌های روانشناختی، مشکلات اقتصادی، عدم وجود الگوهای مناسب در خانواده و جامعه، عدم آگاهی فرد و خانواده از مسائل نوجوانی و جوانی و وجود مشکلات در جامعه به سوی فحشاء و روابط جنسی نامشروع کشیده می‌شوند (کامرانی فکور، ۱۳۸۱).

از آنجا که روسپیگری به عنوان یک رفتار بزه محسوب می‌گردد (زارعی‌دوست و همکاران، ۱۳۸۶)، باید برای علت‌یابی و تبیین آن و نیز پیشگیری از رشد و توسعه آن و نیز بهبود افراد درگیر با این پدیده تلاش نمود. از دیدگاه نظریه‌پردازان روانشناسی، بزهکاران از لحاظ برخی از ویژگی‌های شخصیتی از افراد عادی متفاوت هستند؛ فقدان انگیزه پیشرفت، خشم، تنفر و احساس دشمنی، رفتارهای خرابکارانه در کودکی، فقدان کنترل تکانه، حرمت خود پایین یا کاذب، مشکلات خانوادگی و اجتماعی، عدم وجود روابط نزدیک پایدار و اختلال‌های روانی و آشفتگی‌های هیجانی، از مشکلات چشمگیر این افراد هستند (کامرانی فکور، ۱۳۸۱؛ زارعی‌دوست و همکاران، ۱۳۸۶).

بنابراین، به دلیل این که زنان روسپی و مشکلات آنان و نیز یافتن روابط علی از اهمیت به‌سزایی برخوردار است، پژوهش حاضر در صدد مقایسه ویژگی‌های شخصیتی، کیفیت زندگی و حرمت خود زنان ویژه (روسپی) با زنان عادی است.

۱-۲- بیان مساله

انحرافات اجتماعی در زنان از جمله آسیب‌های اجتماعی است که سلامت و امنیت روانی و اجتماعی جامعه را تهدید می‌کند و همواره روانشناسان و جامعه‌شناسان را درگیر بررسی علل آن نموده است. چه، سلامت افراد جامعه و در ورای آن، سلامت یک جامعه، مرهون زدایی از این قشر آسیب پذیر است.

از بین انحرافات اجتماعی رو به رشدی که در زنان دیده می شود می توان به فحشاء^۱ اشاره کرد که از لحاظ قانونی بودن در طی زمان و در بین جوامع مختلف، تغییر کرده است. به طور مثال، در نیوزلند، پیشنهاد روابط جنسی برای پول، غیرقانونی است ولی داشتن روابط جنسی بدون پول، غیرقانونی نیست (رومانس^۲ و همکاران، ۲۰۰۱)؛ به عبارتی دیگر، در اکثر جوامع، آنچه به عنوان فحشاء و روسپیگری شناخته می شود، برقراری رابطه جنسی در ازای دریافت پول است.

در جامعه ما با توجه به شرایط فرهنگی و مذهبی و اخلاقی خاصی که وجود دارد، همواره داشتن روابط جنسی با فردی غیر از همسر، نکوهیده و غیراخلاقی انگاشته شده است، چه در قبال دریافت پول و چه بدون دریافت پول باشد. به هر حال، پژوهش ها و مطالعاتی که در حوزه روانشناسی و جامعه شناسی انجام شده است، دلایل متفاوتی را برای این امر نشان داده اند. به طور مثال، از دیدگاه جامعه شناسی، عواملی از جمله فقر و گرسنگی، چگونگی تعلیم و تربیت فرد در خانواده، بیکاری، نوسان شرایط اقتصادی، مهاجرت و شهرگرایی، بی سوادی و عدم آگاهی، اعتیاد به مواد مخدر، عدم توافق اخلاقی و سازش بین زوجین، طلاق و کشمکش خانواده و انحرافات والدین را از جمله گرایش زنان به آسیب های اجتماعی دانسته اند (احدی، ۱۳۶۵؛ به نقل از کامرانی فکور، ۱۳۸۱). در سویی دیگر، از نظر روانشناسان، علت جرم های اجتماعی و بالاخص فحشاء، صرفاً محدود به پدیده های اجتماعی نمی شود بلکه علل روانی نقش برجسته تری دارند.

در خصوص عوامل روانی، پیشینه تحقیق حاکی از تأثیر ویژگی های شخصیتی در وقوع جرم است. از بین نظریه های شخصیت، نظریه ۵ عاملی شخصیت که توسط کوستا^۳ و مک کری^۴ (۱۹۹۲) ارائه شده است، توجه روزافزونی را به خود جلب کرده است. این ۵ عامل به ترتیب عبارتند از: روان آزردگی^۵، برون گرایی^۱، گشودگی^۲، دلیذیری^۳ و باوجدان بودن^۴. عوامل یاد شده در برگیرنده

^۱- prostitution

^۲- Romans, S. E.

^۳- Costa, P. T.

^۴- MacCrae, R. R.

^۵- Neuroticism

ویژگیهایی به شرح ذیل می باشند: روان آزرده‌گرایی، تمایل به تجربه پریشانی روان‌شناختی به شکل اضطراب، خشم، افسردگی، خجالت، تنفر و دامنه‌ای از هیجانات منفی را در بر می‌گیرد. این بعد، همچنین شامل حساسیت به داشتن عقاید غیرواقعی، کنترل ضعیف امیال فرد و راهبردهای غیر مؤثر مقابله با استرس است. برون‌گرایی، شامل اجتماعی بودن و صفاتی مثل سرزندگی، شادابی، جرأت ورزشی، نیاز به فعالیت، هیجان و تحریک است. گشودگی، صفات مرتبط با حس زیبایی‌شناختی، کنجکاو و هوشمندانه، نیاز به تنوع، نگرش‌های غیر متعصبانه و علائق گسترده را مشخص می‌کند. دلپذیری نیز، صداقت، نوع‌دوستی و همدردی را در بر دارد و در تضاد با خصومت بدبینانه و خودمحورانه است، و سرانجام، باوجدان‌بودن، شامل کوششی منظم برای اهداف و پیروی جدی از اصول است (آویا^۵ و همکاران، ۱۹۹۵).

با توجه به تعاریفی که از ۵ بعد شخصیت ارائه شد، پژوهش‌ها به طور مستقیم و غیرمستقیم، نشان‌دهنده نقش این ۵ عامل در ارتکاب به جرم و بزهکاری و انحراف اجتماعی است. در این زمینه، مطالعه شرک^۶ و همکاران (۲۰۰۶) از تأثیر خودکنترلی پایین به عنوان یک عامل خطرناک در ارتکاب به جرم حمایت می‌کند، بطوریکه خودکنترلی اندازه‌گیری شده، حتی بعد از کنترل اذیت و آزار گذشته، بزهکاری، پیوندهای اجتماعی و ارتباط با همسالان بزهکار، با ارتکاب به جرم آینده ارتباط دارد. اوزر^۷ و بنت-مارتینز^۸ (۲۰۰۵) اظهار می‌دارند که صفات شخصیتی با فعالیت مجرمانه مرتبط است. مطالعه دیگری نشان می‌دهد که مجرمان جنسی، سطوح بالایی از آسیب‌شناسی روانی را نشان می‌دهند، بطوریکه نسبت به جمعیت نرمال، سطوح بالایی از اضطراب و افسردگی را تجربه می‌کنند

¹- Extroversion

²- Openness

³- Agreeableness

⁴- Conscientiousness

⁵- Avia, M. D.

⁶- Schreck, C. J.

⁷- Ozer, D. J.

⁸- Benet-Martínez, V.